

Biuletyn miesięczny IRF

Luty 2023

Nr 2/2023 (6)

W tym numerze:

Temat specjalny:

SYTUACJA NA RYNKU KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH 2-3

- Polityka stóp procentowych w Polsce 4
- Koszt pozyskania finansowania 5-6
- Marża odsetkowa w sektorze banków spółdzielczych i komercyjnych 6
- Zmiany poziomu przychodów, kosztów i wyniku odsetkowego w sektorze banków spółdzielczych i komercyjnych 6-7
- Wskaźnik kosztów do dochodów w bankach spółdzielczych i komercyjnych 7
- Wybrane dane dotyczące sektora bankowego 8

Serdecznie zapraszamy do lektury Biuletynu miesięcznego IRF.

Mamy nadzieję, że przedstawione w nim analizy spotkają się z Państwa uznaniem. Prosimy o rekomendacje tematów, których opracowaniem byłoby Państwo zainteresowani [irf@irf.org.pl].

TEMAT SPECJALNY:

SYTUACJA NA RYNKU KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH

Koniunktura na rynku kredytów mieszkaniowych, za którą w ostatnich dziesięciu latach odpowiadały niemal wyłącznie kredyty złotowe, mocno wyhamowała w 2022 roku. Po siedmiu latach wzrostu wolumenu zadłużenia na poziomie ok. 10% w skali roku, w listopadzie i grudniu 2022 roku po raz pierwszy w historii odnotowano ujemną roczną dynamikę stanu zadłużenia ludności z tytułu złotych kredytów mieszkaniowych (wykres A).

Wśród głównych przyczyn tej sytuacji należy wskazać na:

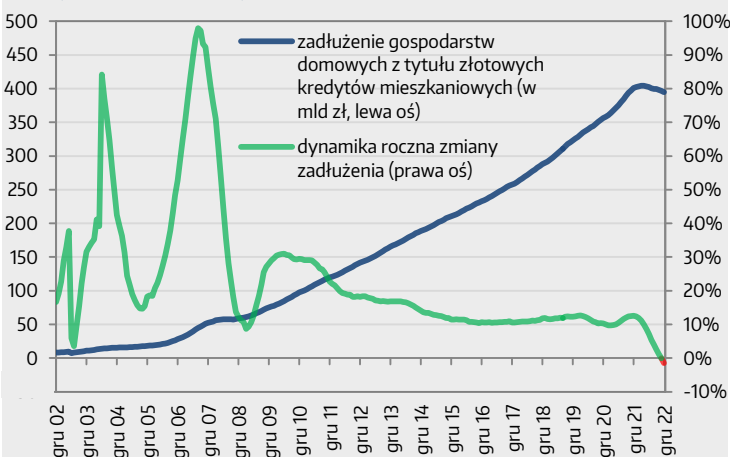
- czynniki ograniczające popyt poprzez znaczące obniżenie zdolności kredytowej konsumentów,
- rekordowe nadpłaty kredytów hipotecznych.

Silny wzrost poziomu stóp procentowych oraz zalecenia UKNF dot. oceny zdolności kredytowej z marca 2022 roku, według których wszystkie banki mają przyjmować minimalną zmianę poziomu stopy procentowej o 5 pkt. %), bardzo mocno ograniczyły dostęp gospodarstwom domowym do kredytów mieszkaniowych. W efekcie wartość nowo udzielonych kredytów osiągnęła rekordowo niskie poziomy. W ostatnim kwartale ub.r. kształtowała się na poziomie ok. 2 mld zł miesięcznie (wykres B), co by oznaczało, że w skali całego wolumen sprzedaży wyniósłby zaledwie 25 mld zł. Ponadto do spadku zadłużenia ogółem przyczyniły się rekordowe nadpłaty kredytów hipotecznych. Z danych BIK wynika, że wyniosły one w 2022 roku 52,4 mld zł. Tym samym były 2-krotnie wyższe niż w 2021 roku (26,7 mld zł) oraz niespełna 3-krotnie wyższe niż w latach 2019-2020 (odpowiednio 17,5 mld zł i 18,4 mld zł)¹.

Warto zauważyć, że w takich warunkach spadki byłyby jeszcze głębsze gdyby nie ustawowe wakacje kredytowe, które umożliwiły kredytobiorcom złotowym zawieszenie aż 4 rat kredytowych w II półroczu 2022 roku. Według stanu na koniec ub.r. wakacjami kredytowymi objętych zostało 1,05 mln kredytów mieszkaniowych o łącznej wartości 262,5 mld zł. Wartości te

Wykres A.

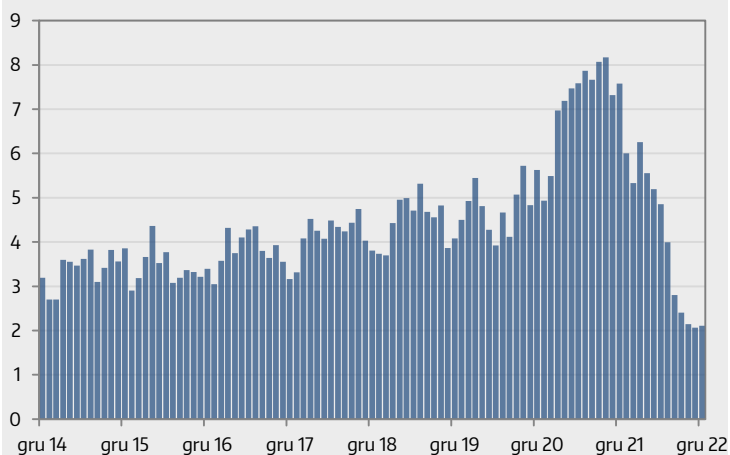
Zadłużenie gospodarstw domowych z tytułu złotych kredytów mieszkaniowych oraz dynamika roczna zmiany zadłużenia w latach 2003-2022

Źródło: NBP.

Wykres B.

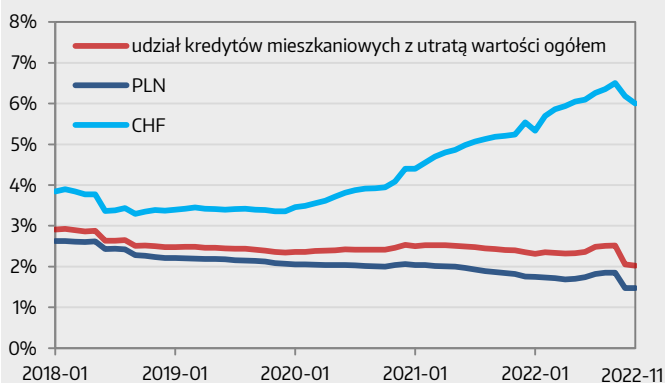
Wartość nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych (w mld zł)

Źródło: NBP.

Wykres C.

Udział kredytów mieszkaniowych z utratą wartości

* Istotna zmiana udziału kredytów mieszkaniowych z utratą wartości odnotowana pod koniec 2022 roku wynika z nieuwzględnienia w zestawieniu danych finansowych banku poddanego przymusowej restrukturyzacji [UKNF].

Źródło: NBP.

Wykres D.

Relacja kredyty/depozyty dla sektora niefinansowego (przedsiębiorstwa niefinansowe, gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych)

Źródło: NBP.

odpowiadają za 54% liczby wszystkich złotych kredytów mieszkaniowych i 68% ich łącznej wartości. Wakacje kredytowe z jednej strony mocno ciążyą na wynikach finansowych banków, z drugiej zaś pomogły utrzymać relatywnie wysoką jakość portfela kredytów hipotecznych (wykres C).

Wskazane czynniki obniżające popyt oraz wysoka wartość nadpłat kredytów spowodowały, że polski sektor bankowy zatoczył koło, czego efektem jest powrót wskaźnika kredyty/depozyty w 2022 roku do poziomów notowanych 20 lat temu (wykres D)².

Silny wzrost stóp procentowych, notowany w szczególności w I połowie ub.r., wraz z obawami dot. dalszych podwyżek w warunkach wysokiej inflacji przyczynił się do zmiany struktury sprzedaży kredytów mieszkaniowych wg kryterium rodzaju oprocentowania. Według aktualnych danych w II i III kwartale ubiegłego roku nowo udzielone kredyty mieszkaniowe o okresowo stałym oprocentowaniu odpowiadały za około 60–65% wartości sprzedaży (wykres E). Warto jednak pamiętać, że w całej populacji w dalszym ciągu zdecydowanie dominują kredyty hipoteczne oparte o stopy zmienne. Udział kredytów z okresowo stałym oprocentowaniem szacowany jest na ok. 10%.

Jednak na korzyść wzrostu znaczenia kredytów o okresowo stałej stopie procentowej przemawiają dwa działania. Po pierwsze od drugiej połowy ub.r. banki zachęcają do tego typu kredytów oferując klientom niższe oprocentowanie w momencie zaciągania kredytu (wykres F). Dane ze stycznia br. wskazują, że różnica na korzyść kredytów o okresowo stałej stopie procentowej wynosi nawet 1 pkt. % (tabela A).

Po drugie, UKNF w przekazanej bankom informacji w lutym 2023 roku, wskazał, że w procesie oceny zdolności kredytowej przy udzielaniu kredytów o okresowo stałej stopie oprocentowania mogą one stosować bufor bezpieczeństwa na poziomie 2,5 pkt. %. W przypadku kredytów ze zmienną stopą procentową pozostał on na podwyższonym w ub.r. poziomie wynoszącym 5 pkt. %. Powyższa zmiana oznacza niewątpliwie wzrost atrakcyjności kredytów z okresowo stałą stopą procentową, zwiększającą w ich przypadku zdolność kredytową klientów w porównaniu do kredytów opartych na stopie zmiennej.

Można zatem spodziewać się, że rynek kredytów mieszkaniowych będzie podlegał strukturalnej zmianie. Należy oczekiwać, że rynek, nawet po pełnym zaimplementowaniu wskaźnika WIRON do oferty banków, nie wróci do stanu sprzed 2021 roku, kiedy to kredyty o zmiennej stopie stanowiły niemal 100% sprzedaży i ogólnego wolumenu zadłużenia. Z punktu widzenia sektora bankowości spółdzielczej kluczowe jest to, że kredyty o okresowo stałej stopie procentowej nie są jedynie elementem oferty, ale są regularnie sprzedawane i wg ostatnich danych stanowią ponad połowę sprzedaży. Aby oferta banków spółdzielczych stanowiła realną konkurencję wobec produktów banków komercyjnych, powinny one w pełni wdrożyć kredyty hipoteczne oparte na okresowo stałej stopie procentowej.

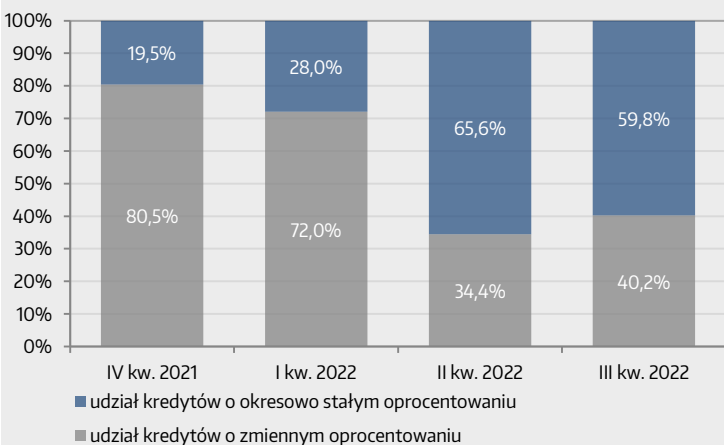
¹ za: <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Kredytobiorcy-nadplacaja-hipoteki-na-potege-Wakacje-kredytowe-pomogly-Niekoniecznie-8480513.html>

² za: <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Wakacje-kredytowe-ciesza-sie-popularnoscia-Znamy-najnowsze-dane-8475015.html>

² W 2020 roku istotny wpływ na zmniejszenie relacji kredyty/depozyty miały tarce antykryzysowe, które mocno zwiększyły wolumen depozytów od sektora niefinansowego

Wykres E.

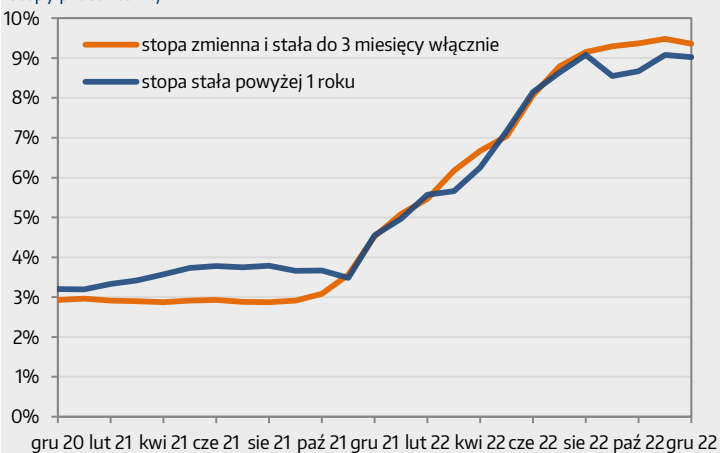
Struktura nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych według rodzaju oprocentowania

Źródło: Raport AMRON-SARFiN, 3/2022.

Wykres F.

Średnie miesięczne oprocentowanie kredytów mieszkaniowych według zmiennej i stałej stopy procentowej

Źródło: NBP.

Tabela A.

Przykłady poziomów oprocentowania kredytów mieszkaniowych ze stopą zmienną oraz okresowo stałą (styczeń 2023)

Lp.	Bank	Oprocentowanie okresowo stałe [A]	Oprocentowanie zmienne [B]	Różnica: [A] - [B]
1	Santander	7,71%	8,79%	-1,08 pkt. %
2	Bank Pekao	8,00%	9,05%	-1,05 pkt. %
3	PKO Bank Polski	7,67%	8,67%	-1,00 pkt. %
4	Credit Agricole	7,84%	8,74%	-0,90 pkt. %
5	Bank BPS	7,74%	8,62%	-0,88 pkt. %
6	Alior Bank	7,83%	8,64%	-0,81 pkt. %
7	mBank	8,95%	9,48%	-0,53 pkt. %
8	Bank Millennium	8,40%	8,91%	-0,51 pkt. %
9	BOŚ	10,29%	9,05%	+1,24 pkt. %
10	ING Bank Śląski	7,75%		
11	Citi Handlowy	9,87%		

* Założenia: kredyt na 480 000 zł, na 25 lat, LTV 80 proc., oprocentowanie zmienne (dla profiliowych kredytobiorców). Symulacja oparta o ujednoczoną wysokość wskaźników z dnia 12 stycznia 2023 r. (WIBOR 3M 6,95%, 6M 7,06%) 8479598.html

** Założenia: Kredyt na 480 000 zł, na 25 lat, LTV 80 proc., oprocentowanie okresowo stałe (dla profiliowych kredytobiorców, klient nowy)

Źródło: porównanie IRF na podstawie rankingów kredytów mieszkaniowych portalu Bankier.pl [styczeń 2023].

W lutym 2023 r. RPP na piątym z kolei posiedzeniu utrzymała stopy procentowe na dotychczasowym poziomie. W efekcie kształtują się one następująco: stopa referencyjna 6,75%, stopa depozytowa 6,25%, zaś stopa lombardowa 7,25%.

Uzasadniając decyzję RPP podkreśliła, że w IV kw. 2022 r. miało miejsce dalsze obniżanie się dynamiki aktywności w największych gospodarkach. W strefie euro, której państwa stanowią główny kierunek wymiany handlowej dla Polski, nastąpił dalszy spadek tempa wzrostu gospodarczego.

RPP zauważyła, że choć z jednej strony w grudniu ub.r. obniżyła się inflacja CPI w Polsce do 16,6% (czego determinantami były w głównej mierze niższe ceny nośników energii i paliw), to inflacja bazowa w dalszym ciągu notuje wysokie poziomy. Ponadto RPP kolejny raz podkreśliła, że spodziewane spowolnienie w otoczeniu polskiej gospodarki wraz z zacieśnieniem polityki pieniężnej przez czołowe banki centralne wpłynie ograniczająco na globalną inflację. Czynniki te będą również wpływały na obniżenie dynamiki wzrostu gospodarczego Polski. Zdaniem RPP, w takich warunkach dotychczasowe istotne zaostrzenie polityki pieniężnej sprzyjać będzie obniżaniu się inflacji w Polsce w kierunku celu inflacyjnego. RPP podkreśliła jednocześnie, że z uwagi na siłę i trwałość oddziaływania szoków makroekonomicznych, będących poza wpływem krajowej polityki pieniężnej, w krótkim okresie inflacja pozostanie wysoka, a jej powrót do celu NBP będzie następował stopniowo (*NBP, Informacja po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniach 7-8 lutego 2023 r.*). Prezes NBP na konferencji po posiedzeniu RPP kolejny raz podkreślił, że aktualny poziom stóp procentowych jest adekwatny do obecnej sytuacji. Wskazał jednak, że inflacja w I kw. 2023 r. może być niższa, w stosunku do prognoz zaprezentowanych w listopadowej projekcji NBP.

Biorąc pod uwagę inne banki centralne należy zaznaczyć, że w Czechach na posiedzeniu gremium decyzyjnego, które odbyło się 2.02.2023 r. podjęto decyzję o utrzymaniu dotychczasowego poziomu stóp procentowych. Od czerwca 2022 roku podstawowa stopa procentowa utrzymuje się na poziomie 7,0%.

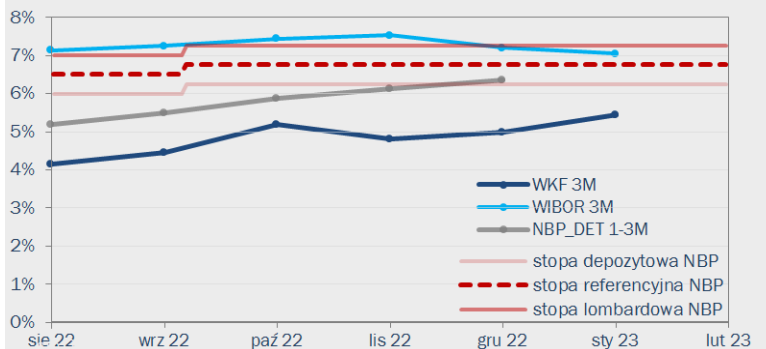
W USA, zgodnie z oczekiwaniami, FOMC na posiedzeniu 1.02.2023 r. zdecydował się na podwyżkę o 25 bp. W efekcie przedział stóp funduszy federalnych kształtuje się w przedziale 4,50-4,75%. Zdecydowana większość analityków spodziewała się przed posiedzeniem, że będzie to przedostatnia podwyżka stóp procentowych, a docelowy poziom stóp nie przekroczy 5%. Jednak na przestrzeni lutego zaszły w tym zakresie zmiany i aktualne prognozy wskazują, że zaostrzenie polityki pieniężnej zakończy się na poziomie 5,25-5,50%⁴.

W strefie euro Rada Prezesów EBC kontynuuje politykę podnoszenia stopy procentowej podstawowych operacji refinansujących o 50 bp na każdym kolejnym posiedzeniu. Po podwyżce o ww. wartość aktualnie główna stopa procentowa wynosi 3%. Jednocześnie Rada Prezesów EBC zapowiedziała kolejną podwyżkę o 50 bp w marcu br.

W lutym podwyżki stóp procentowych miały również miejsce w Wielkiej Brytanii. Komitet Polityki Monetarnej podniósł referencyjną stopę procentową o 50 bp do 4%.

Wykres 1.1.

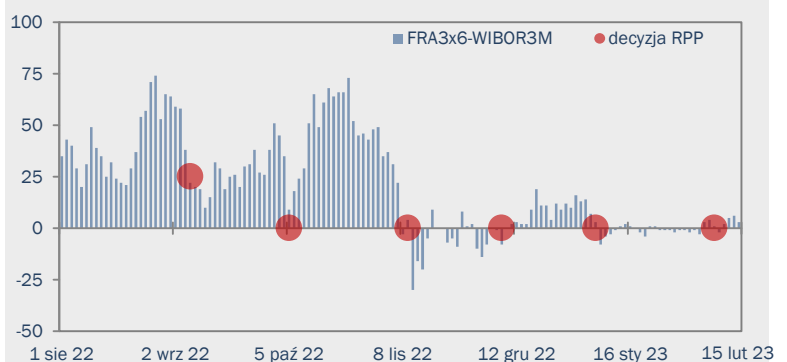
Kształtowanie się stóp procentowych NBP, stawki WIBOR 3M oraz stawki WKF 3M w okresie sierpień 2022 - styczeń 2023

* Dane dotyczące WKF 3M, WIBOR 3M i NBP_DET 1-3M prezentują średnie wartości dla danego miesiąca.

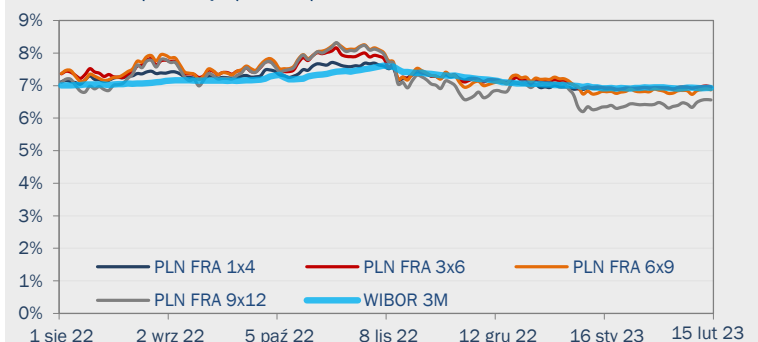
Wykres 1.2.

Polityka pieniężna w okresie sierpień 2022 - luty 2023 na tle oczekiwań rynkowych (w bp)

Wykres 1.3.

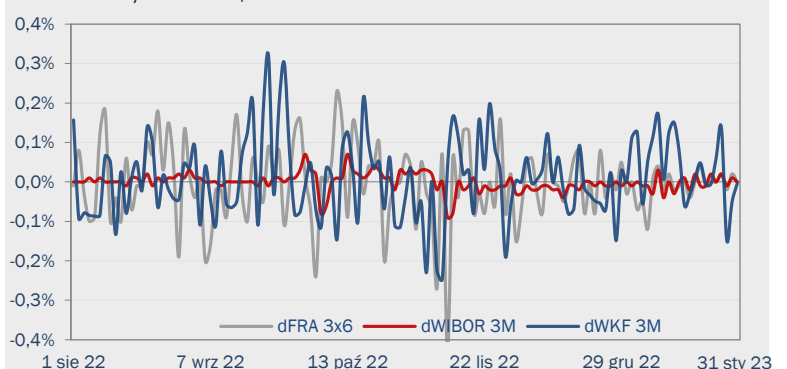
Stawki FRA na rynku międzybankowym

* Informacje odnoszą się do średnich ze stawek kupna i sprzedaży na rynku międzybankowym na koniec dnia

Wykres 1.4.

Dzienne zmiany stawek FRA, WIBOR i WKF

⁴ CME FedWatch Tool, <https://www.cmegroup.com/trading/interest-rates/countdown-to-fomc.html>

2 KOSZT POZYSKANIA FINANSOWANIA

Analiza kosztu pozyskania finansowania przez sektor bankowy opiera się na porównaniu następujących wskaźników (średnie wartości dla danego miesiąca): WKF, WIBOR oraz oprocentowania nowych umów dla złotych depozytów gospodarstw domowych. Ponadto obejmuje ona cztery główne terminy wymagalności, tj.: 1M, 3M, 6M i 1Y. Na wykresach w prawej kolumnie zaprezentowano kształtowanie się analizowanych wskaźników w okresie luty 2022 - styczeń 2023 (z uwagi na dostępność, ostatnie dane NBP obejmują grudzień ub.r.).

1M

W przypadku terminu 1M średnia wartość wskaźnika WKF w styczniu br. nieznacznie obniżyła się o 4 bp do poziomu 5,42%. Wskaźnik WIBOR 1M również zanotował spadek. Jego poziom obniżył się o 8 bp do 6,90%, w porównaniu do grudnia ub.r. Tym samym zaliczył trzeci z rzędu spadek notowań. Natomiast silny wzrost miał miejsce w przypadku średniego oprocentowania depozytów gospodarstw domowych w przypadku sektora bankowego ogółem (NBP_DET <1M). Według ostatnich dostępnych danych za grudzień 2022 r. wzrosło ono o 122 bp do 6,20%.

3M

Ostatnie dane dla terminu 3M wskazują na dalszy wzrost średnich wartości wskaźników transakcyjnych, tj. WKF i NBP oraz spadek wskaźnika WIBOR bazującego na oczekiwaniach dotyczących przyszłego poziomu stóp procentowych. Wskaźnik WKF 3M po wzroście o 46 bp, wyniósł w styczniu br. średnio 5,37%. Z kolei średnie oprocentowanie nowych depozytów gospodarstw domowych agregowane przez NBP wzrosło w grudniu o 23 bp do poziomu 6,27%. Natomiast po spadku o 16 bp, wskaźnik WIBOR ukształtował się w styczniu br. na poziomie 6,95%.

6M

Drugi miesiąc z rzędu sytuacja dla terminu 6M była analogiczna jak w przypadku 3M. Oznacza to, że również odnotowany został wzrost stawek transakcyjnych WKF i NBP oraz spadek stawki WIBOR.

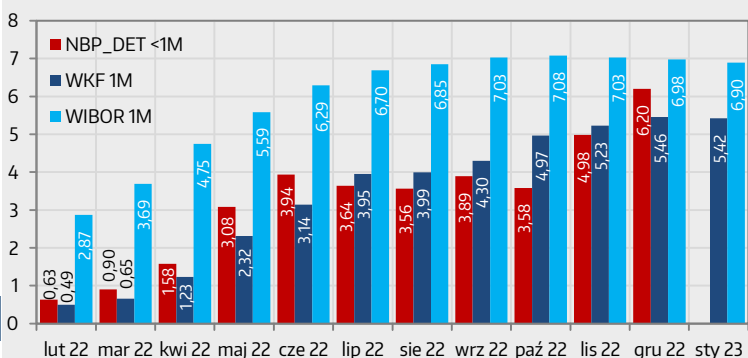
Wskaźnik WKF 6M wzrósł w styczniu o 14 bp do 5,83%, zaś stawka detaliczna NBP wzrosła w grudniu o 30 bp do poziomu 6,36%. Z kolei średnia wartość wskaźnika WIBOR 6M obniżyła się o 22 bp, z 7,25% w grudniu ub.r. do 7,03% w styczniu br.

1Y

Z kolei dane dotyczące stawek rocznych wskazują na wzrost jedynie średniej wartości wskaźnika WKF. Wzrósł on w styczniu br. o 17 bp do 5,53%. Spadek odnotowały WIBOR 1Y i nowe depozyty agregowane przez NBP. Pierwszy z nich obniżył się o 25 bp, z poziomu 7,38% w grudniu ub.r. do 7,13% w styczniu br. Natomiast średnie oprocentowanie nowych depozytów gospodarstw domowych NBP 6-12M obniżyło się o 20 bp do poziomu 6,54%.

Wykres 2.1.

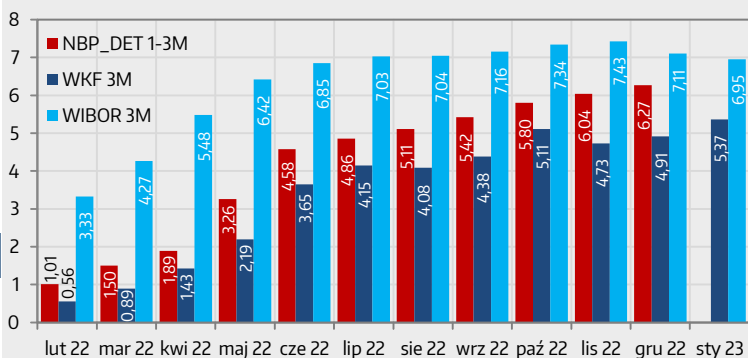
Stawki WKF 1M, WIBOR 1M oraz NBP segment detaliczny do 1M (w %)

Źródło: IRF, NBP, GPW Benchmark.

Wykres 2.2.

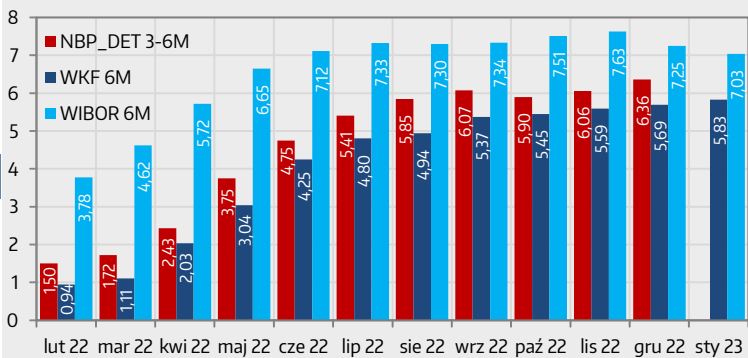
Stawki WKF 3M, WIBOR 3M oraz NBP segment detaliczny 1-3M (w %)

Źródło: IRF, NBP, GPW Benchmark.

Wykres 2.3.

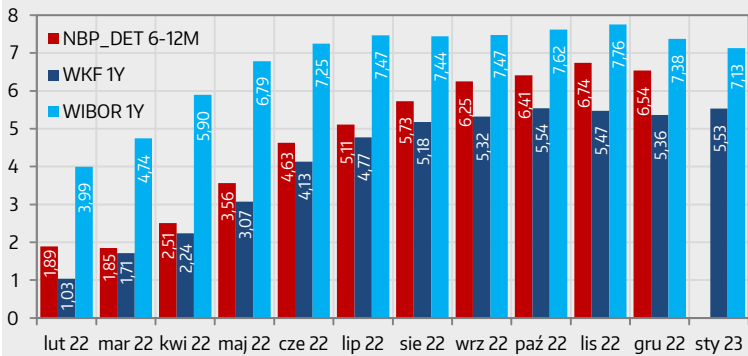
Stawki WKF 6M, WIBOR 6M oraz NBP segment detaliczny 3-6M (w %)

Źródło: IRF, NBP, GPW Benchmark.

Wykres 2.3.

Stawki WKF 1Y, WIBOR 1Y oraz NBP segment detaliczny 6M-1Y (w %)

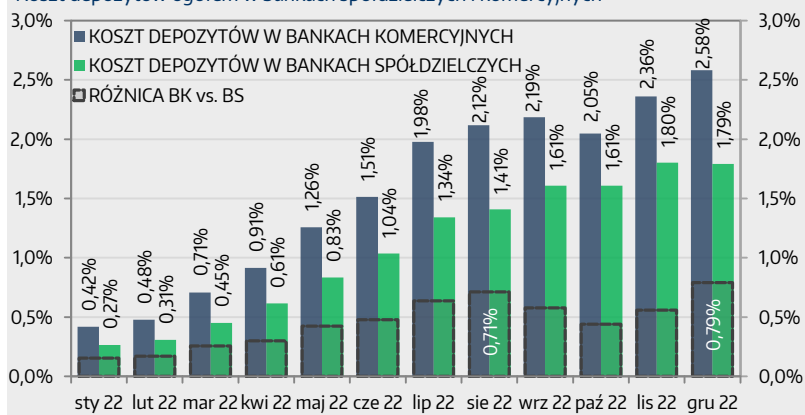
Źródło: IRF, NBP, GPW Benchmark.

Analizując koszt finansowania banków na rynku depozytowym warto przyjrzeć się nie tylko danym dla tzw. nowych umów, ale również oprocentowaniu zagregowanemu dla całego portfela depozytowego, obejmującego zarówno depozyty bieżące, jak i terminowe.

Według aktualnych danych, tj. na koniec grudnia ub.r., w przypadku banków spółdzielczych koszt depozytów nieznacznie się obniżył o 1 bp do poziomu 1,79% (wykres 2.5). Z kolei w sektorze banków komercyjnych koszt depozytów wyniósł 2,58%. Tym samym w porównaniu do danych za listopad ub.r. zwiększył się o 22 bp, a łącznie od października aż o 53 bp. Najnowsze dane wskazują zatem na relatywnie silny wzrost kosztu depozytów ogółem w sektorze bankowym. Można zatem zauważyć, że systematycznie rośnie udział nowych depozytów, które charakteryzują się znacznie wyższym oprocentowaniem. Ponadto zmniejsza się udział depozytów bieżących na korzyść wyżej oprocentowanych terminowych.

Wykres 2.5.

Koszt depozytów ogółem w bankach spółdzielczych i komercyjnych

* Dotyczy kategorii zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Źródło: KNF.

Aktualnie sektor banków spółdzielczych charakteryzuje się znacznie niższym kosztem depozytów w porównaniu do banków komercyjnych. Różnica na jego korzyść się osiągnęła w grudniu 2022 r. rekordowy poziom 79 bp.

3 SYTUACJA BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH NA TLE BANKÓW KOMERCYJNYCH

W ramach analizy porównawczej banków spółdzielczych i komercyjnych istotnym elementem badania jest strona przychodowa i kosztowa.

Według ostatnich dostępnych danych, w grudniu 2022 r. nastąpiła poprawa w zakresie osiągniętej marży odsetkowej⁵ w sektorze bankowym.

Banki spółdzielcze odnotowały wzrost poziomu marży odsetkowej o 0,08 pkt. proc., z poziomu 5,75 pkt. proc. w listopadzie do 5,83 pkt. proc. w grudniu 2022 r. Do podniesienia marży odsetkowej przyczynił się w głównej mierze wzrost rentowności kredytów o 0,07 pkt. proc., do poziomu 7,62 pkt. proc. w grudniu ub.r.

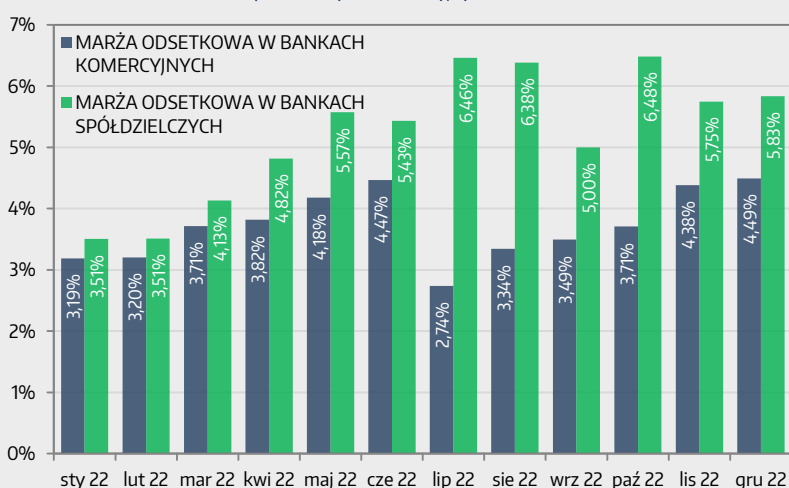
Banki komercyjne, których wynik odsetkowy mocno odczuł wprowadzenie ustawowych wakacji kredytowych (istotny spadek marży w lipcu ub.r.), kontynuują poprawę marży odsetkowej. W grudniu 2022 r. wyniosła ona 4,49 pkt. proc. Tym samym wzrosła o 0,11 pkt. proc. w porównaniu do danych za listopad ub.r. Jednocześnie przekroczyła ona o 2 bp dotychczas rekordowy wynik z czerwca ub.r., kiedy to wyniosła 4,47 pkt. proc.

Według danych za grudzień 2022 roku poziom marży odsetkowej w bankach spółdzielczych był o 1,34 pkt. proc. wyższy niż w bankach komercyjnych. Przewaga ta utrzymała się zatem na zbliżonym poziomie w porównaniu do danych za listopad 1,37 pkt. proc.

W grudniu 2022 r. sektor banków komercyjnych trzeci miesiąc z rzędu pobił wcześniejszy rekord w zakresie poziomu przychodów odsetkowych. Przekroczyły one dotychczas najlepszy wynik z listopada ub.r. (9,13 mld zł) o 470 mln zł, osiągając 9,60 mld zł (wykres 3.2). W efekcie rentowność kredytów wyniosła 7,08%, przekraczając poziom z listopada ub.r. (6,74%) o 0,34 pkt. proc.

Wykres 3.1.

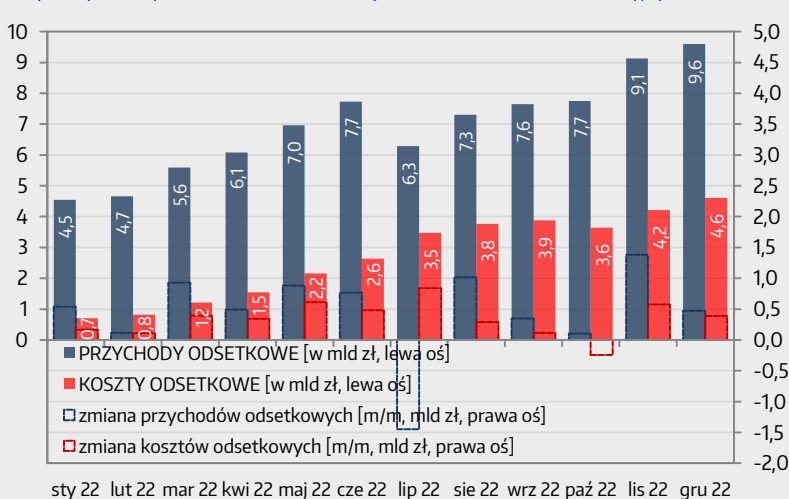
Marża odsetkowa w bankach spółdzielczych i komercyjnych

Źródło: KNF.

Wykres 3.2.

Przychody i koszty odsetkowe oraz ich miesięczna zmiana w bankach komercyjnych

Źródło: KNF.

⁵ Marża odsetkowa - obliczona jako rentowność kredytów minus koszt depozytów w danym miesiącu, a następnie annualizowana.

Wzrost przychodów o niemal 0,5 mld zł pozwolił bankom komercyjnym jedynie zrekompensować zwiększenie się kosztów odsetkowych, które wzrosły w analogicznym okresie o 0,39 mld zł. Tak jak wskazyaliśmy wcześniej wzrost oprocentowania dla nowych depozytów terminowych gospodarstw domowych, a także rosnąca ich rola w strukturze terminowej depozytów sprawiają, że banki ponoszą coraz wyższe koszty finansowania na rynku depozytowym. Udział depozytów terminowych gospodarstw domowych wzrósł niemal dwukrotnie od minimalnego poziomu odnotowanego w grudniu 2021 r. W okresie grudzień 2021 - grudzień 2022 zwiększył się on z 15,5% do 29,2% (wykres 3.5).

Z kolei analiza przychodów i kosztów odsetkowych w sektorze banków spółdzielczych wskazuje na utrzymanie w grudniu 2022 roku takich samych wyników jak miesiąc wcześniej. W obydwu ww. miesiącach przychody ukształtowały się na poziomie około 1 mld zł, zaś koszty odsetkowe wyniosły 0,25 mld zł (wykres 3.3).

Przedstawione na wykresach porównanie danych banków spółdzielczych i komercyjnych wskazuje, że banki spółdzielcze w dalszym ciągu prowadzą ostrożną politykę cenową w zakresie pozyskiwania finansowania na rynku depozytowym, co pozwala im utrzymać koszty odsetkowe na relatywnie niskim poziomie.

Według danych za grudzień 2022 r. banki spółdzielcze utrzymały wynik odsetkowy w wysokości ok. 0,75 mld zł. Z kolei w przypadku banków komercyjnych wynik odsetkowy ustabilizował się na poziomie ok. 5 mld zł (wykres 3.4). Był to zatem drugi najwyższy wynik po czerwcu ub.r. (5,09 mld zł).

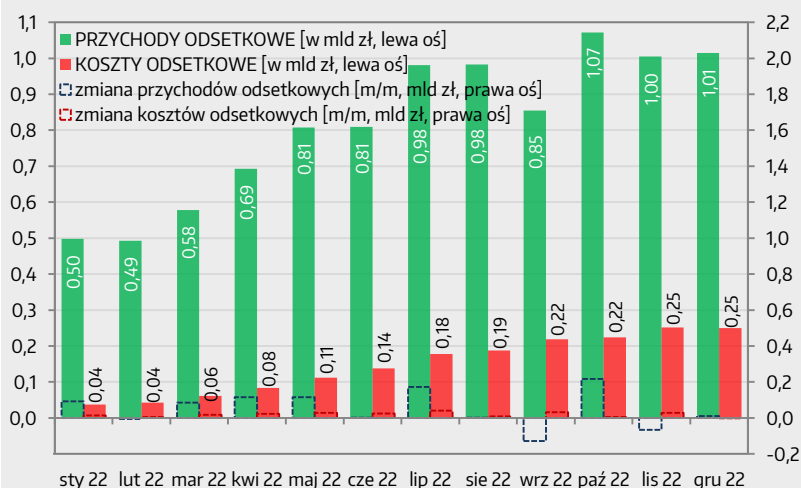
Dynamiczny wzrost rentowności portfeli kredytowych będący następstwem podwyżek stóp procentowych spowodował znaczną poprawę wskaźnika obrazującego relację kosztów do dochodów (C/I), obliczanego jako relacja sumy kosztów działania banku i amortyzacji do całkowitych przychodów operacyjnych netto⁶.

W grudniu 2022 roku wskaźnik C/I poprawił się w sektorze banków komercyjnych o 2,1 pkt. proc., do 52,6% z poziomu 54,7% w listopadzie.

Natomiast banki spółdzielcze, po wielu miesiącach systematycznej poprawy analizowanego wskaźnika, odnotowały wzrost o 3,7 pkt. proc., z poziomu 42,3% w listopadzie do 46,0% w grudniu. Analiza danych publikowanych przez KNF wskazuje, że odpowiadała za to silny wzrost kategorii: koszty ogólnego zarządu. Podczas gdy w okresie styczeń - listopad ub.r. średniomiesięczne koszty w tej kategorii wynosiły ok. 110 mln zł, to w grudniu wzrosły do niespełna 660 mln zł.

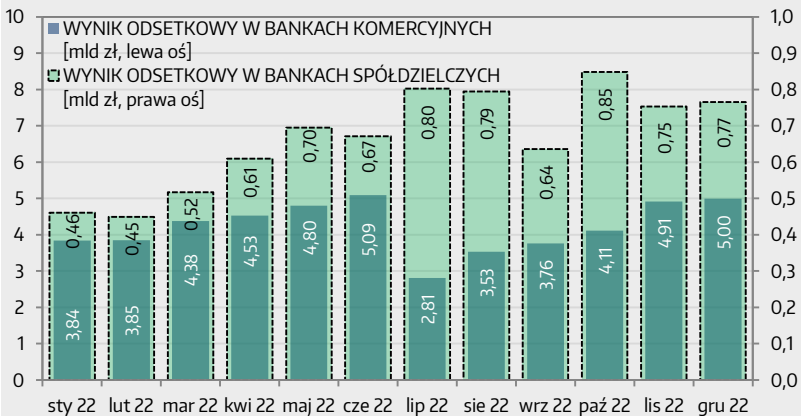
⁶ Wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) - relacja sumy kosztów działania, amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do całkowitych przychodów operacyjnych netto, obliczony jako średnia krocząca z 12 miesięcy

Wykres 3.3. Przychody i koszty odsetkowe oraz ich miesięczna zmiana w bankach spółdzielczych

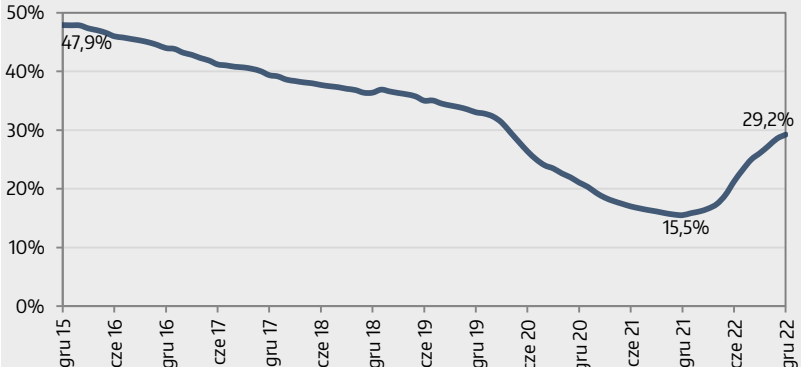
Źródło: KNF.

Wykres 3.4. Miesięczny wynik odsetkowy w bankach spółdzielczych i komercyjnych

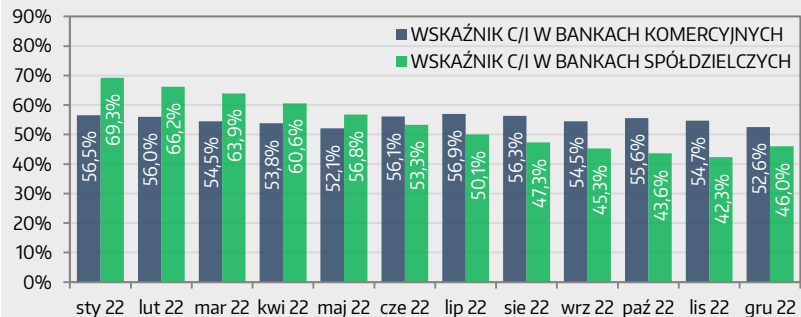
Źródło: KNF.

Wykres 3.5. Udział depozytów terminowych w depozytach gospodarstw domowych ogółem

Źródło: NBP.

Wykres 3.6. Wskaźnik kosztów do dochodów w bankach spółdzielczych i komercyjnych

* wskaźnik obliczony jako dwunastomiesięczna średnia krocząca

Źródło: KNF.

4 ANEKS TABELARYCZNY

Wskaźnik	Jednostka	07/2022	08/2022	09/2022	10/2022	11/2022	12/2022	01/2023	02/2023
NBP stopa referencyjna (na koniec miesiąca)	%	6,50	6,50	6,75	6,75	6,75	6,75	6,75	6,75
NBP stopa depozytowa (na koniec miesiąca)	%	6,00	6,00	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25	6,25
NBP stopa lombardowa (na koniec miesiąca)	%	7,00	7,00	7,25	7,25	7,25	7,25	7,25	7,25
WKF 1M (średnia wartość)	%	3,95	3,99	4,30	4,97	5,23	5,46	5,42	-
WKF 3M (średnia wartość)	%	4,15	4,08	4,38	5,11	4,73	4,91	5,37	-
WKF 6M (średnia wartość)	%	4,80	4,94	5,37	5,45	5,59	5,69	5,83	-
WKF 1Y (średnia wartość)	%	4,77	5,18	5,32	5,54	5,47	5,36	5,53	-
WIBOR 1M (średnia wartość)	%	6,70	6,85	7,03	7,08	7,03	6,98	6,90	-
WIBOR 3M (średnia wartość)	%	7,03	7,04	7,16	7,34	7,43	7,11	6,95	-
WIBOR 6M (średnia wartość)	%	7,33	7,30	7,34	7,51	7,63	7,25	7,03	-
WIBOR 1Y (średnia wartość)	%	7,47	7,44	7,47	7,62	7,76	7,38	7,13	-
NBP gospodarstwa domowe <1M (średnia wartość)	%	3,64	3,56	3,89	3,58	4,98	6,20	-	-
NBP gospodarstwa domowe 1-3M (średnia wartość)	%	4,86	5,11	5,42	5,80	6,04	6,27	-	-
NBP gospodarstwa domowe 3-6M (średnia wartość)	%	5,41	5,85	6,07	5,90	6,06	6,36	-	-
NBP gospodarstwa domowe 6-12M (średnia wartość)	%	5,11	5,73	6,25	6,41	6,74	6,54	-	-
NBP przedsiębiorstwa <1M (średnia wartość)	%	5,11	5,42	5,36	5,47	5,47	5,41	-	-
NBP przedsiębiorstwa 1-3M (średnia wartość)	%	5,76	6,16	6,21	6,20	6,45	5,99	-	-
NBP przedsiębiorstwa 3-6M (średnia wartość)	%	5,54	5,87	6,10	6,21	6,53	6,51	-	-
NBP przedsiębiorstwa 6-12M (średnia wartość)	%	4,41	4,77	4,13	5,07	5,21	5,93	-	-
Depozyty gospodarstw domowych (tempo wzrostu r/r)	%	1,77	2,39	3,53	3,70	3,13	3,25	-	-
Udział depozytów bieżących w depozytach gospodarstw domowych ogółem	%	76,8	75,0	73,9	72,7	71,4	70,8	-	-

Źródło: IRF, NBP, GPW Benchmark.

Wartość na koniec miesiąca	Jednostka	07/2022	08/2022	09/2022	10/2022	11/2022	12/2022	01/2023	15/02/2023
Obligacja skarbową 2-letnia	%	6,85	7,15	7,49	8,64	6,95	6,73	6,16	6,24
IRS 2L	%	6,93	7,65	7,67	8,22	6,79	6,92	6,38	6,50
Różnica (tzw. asset)	bp	-8	-50	-18	42	16	-19	-22	-26
Obligacja skarbową 5-letnia	%	5,98	6,69	7,41	8,61	6,88	6,88	5,99	6,18
IRS 5L	%	5,65	6,61	7,07	7,54	5,89	6,16	5,43	5,59
Różnica (tzw. asset)	bp	33	8	34	107	99	72	56	59
Obligacja skarbową 10-letnia	%	5,56	6,16	7,16	8,40	6,62	6,88	6,05	6,20
IRS 10L	%	5,29	6,25	6,91	7,39	5,77	6,15	5,37	5,46
Różnica (tzw. asset)	bp	27	-9	25	101	85	73	68	74

O IRF

IRF - zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 3 listopada 2020 r. jest podmiotem pełniącym funkcję administratora wskaźników referencyjnych stóp procentowych, prowadzi działalność regulowaną Rozporządzeniem Parlamentu i Komisji Europejskiej w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki w instrumentach i kontraktach finansowych z 8 czerwca 2016 [Rozporządzenie PE 2016/1011] i jest wpisany do rejestru European Securities and Markets Authority (ESMA - https://registers.esma.europa.eu/publication/searchRegister?core=esma_registers_bench_entities).

IRF dysponuje zespołem i know-how, które wynika z dotychczasowych doświadczeń w związku z współtworzeniem, uruchomieniem i funkcjonowaniem SMRP (System Monitoringu Rynku Pieniężnego - więcej informacji na stronie www.smrp.pl).

Instytut Rynku Finansowego sp. z o.o.

ul. Wilcza 31 lok 1A,
00-544 Warszawa

irf@irf.org.pl

<https://irf.org.pl>

Biuletyn miesięczny opracował zespół IRF w składzie:

dr hab. Piotr Mielus, prof. SGH
E-mail: piotr.mielus@irf.org.pl

Piotr Górski
E-mail: piotr.gorski@irf.org.pl